

فرا تحلیل مطالعات رابطه بین سرمایه فرهنگی و شادی

اسدالله بابایی فرد*، محدثه محرابی زاده^۲، محمد شمسی^۳

۱- استادیار گروه علوم اجتماعی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کاشان

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات زنان، گرایش زن و خانواده، دانشگاه ادیان و مذاهب قم

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات فرهنگی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کاشان

چکیده

تحقیق‌هایی درباره رابطه بین سرمایه فرهنگی با شادی بر اساس روش‌های مختلف انجام شده است؛ از این رو، هدف از پژوهش حاضر، به‌کارگیری روش فرا تحلیل به منظور تحلیل و ترکیب نتایج مطالعات صورت گرفته پیرامون ارتباط سرمایه فرهنگی با شادی است. به منظور انجام فرا تحلیل حاضر، ۸ پژوهش که در سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۸۶ و با هدف ارزیابی ارتباط بین سرمایه فرهنگی و شادی انجام و در فصلنامه‌های معتبر داخلی به چاپ رسیده بودند، انتخاب شدند. در گام نخست ارزیابی پژوهش‌های منتخب، مفروضات همگنی و خطای انتشار، مورد بررسی داشت. در مرحله دوم، ضریب اندازه اثر با به‌کارگیری نسخه دوم نرم‌افزار CMA مورد ارزیابی قرار گرفت. نتیجه فرا تحلیل نشان داد که اندازه اثر یا ضریب تأثیر سرمایه فرهنگی بر شادی معادل ۰/۳۲۲ است که برحسب نظام تفسیری کوهن، این میزان، تأثیری در حد متوسط ارزیابی می‌شود. به دلیل همگن بودن مطالعات، نیازی به سوءگیری خطای انتشار و متغیر تعدیل گر نبود. همچنین از مجموع ۸ مقاله بررسی شده، ۵ مقاله به بررسی ابعاد سرمایه فرهنگی با شادی پرداخته شده است. از میان ابعاد سرمایه فرهنگی، بعد تجسم‌یافته با اندازه اثر ۰/۲۹۹ دارای بیشترین اندازه اثر در رابطه با احساس شادی است. بعد نهادینه شده یا ضابطه‌ای با اندازه اثر ۰/۲۳۱ دارای کمترین اندازه اثر در رابطه با احساس شادی است.

واژه‌های کلیدی: سرمایه فرهنگی، شادی، فرا تحلیل، اندازه اثر.

مقدمه

احساس شادی و نشاط برای تمام نسل‌ها و از مهم‌ترین نیازهای بشری است. سرمایه فرهنگی، یکی از سرمایه‌های مهم است که افراد با داشتن این سرمایه احساس شادی و موفقیت بیشتری در زندگی خواهند داشت. «شادی موهبتی است که ارزش آن برای کسی که دچار گرفتاری‌ها و افسردگی‌ها شده است، بیشتر است. شادی موضوعی کاملاً فردی نیست و تا حدودی یکی از خواص جامعه است. شادی جامعه تابعی از عواملی است که بیشتر در آن‌ها تجلی می‌یابند» (سلامتی و ابراهیم پور، ۱۳۹۵: ۷۴). نشاط موجب نگرش مثبت به زندگی، خودپنداری مثبت، نگرش مطلوب و رضایت‌آمیز به خود و دیگران، روابط اجتماعی متعادل، دوری از کینه و نفرت انتخاب آگاهانه اهداف زندگی، افزایش موفقیت‌های زندگی، تمایل بیشتر برای کمک به دیگران، عملکرد بهتر شغلی، تحصیلی و تصمیم‌گیری بهتر می‌گردد (شریفی و همکاران، ۱۳۸۹: ۶۳). هم‌چنین احساس شادی موجب حفظ سلامتی می‌شود و طول عمر را افزایش می‌دهد. در این راستا می‌توان گفت نشاط جنبه‌ای از عواطف انسانی است که دارای جنبه‌های مختلف فردی، اجتماعی، روانی، جسمانی شناختی - عاطفی است. می‌توان گفت شخصی که به آرزوهایش دست یابد یا زندگی او در مسیری خوب و صحیح جریان داشته باشد، احساس نشاط واقعی را به دست آورده است. اهمیت این موضوع تا آنجاست که از سال ۲۰۰۰ سازمان ملل برای تعیین توسعه‌یافتگی کشورها متغیرهای نشاط، امید به آینده، خشنودی و رضایتمندی افراد